

Θέματα Διεθνούς Δικαιοδοσίας σε Διεθνή Τροχαία Ατυχήματα

Διεθνής δικαιοδοσία

Έννοια:

- ❑ Εξουσία των δικαστηρίων να επιλαμβάνονται διαφορών με στοιχεία αλλοδαπότητας
- ❑ Δικαιοδοσία που ασκείται επί διεθνών ιδιωτικών διαφορών
- ❑ Συνισταμένη των κατά τόπους αρμοδιοτήτων

Διεθνής δικαιοδοσία (συνέχεια)

Διατάξεις:

- Εθνικό δίκαιο (άρθρο 3 ΚΠολΔ)
- Ενωσιακό δίκαιο (Καν. 44/2001, 1215/2012)
- Διεθνείς συμβάσεις (Σύμβαση Λουγκάνο 1997/2007)

Διεθνή τροχαία ατυχήματα

Διάγνωση στοιχείου αλλοδαπότητας:

- Κατοικία, διαμονή, ιθαγένεια εμπλεκόμενου προσώπου
- Κράτος εγγραφής εμπλεκόμενου οχήματος (πινακίδες κυκλοφορίας)
- Τόπος τροχαίου ατυχήματος

Θεμελίωση διεθνούς δικαιοδοσίας κατά το εθνικό (ελληνικό) δίκαιο

- ❑ Γενική δωσιδικία κατοικίας εναγομένου (άρθρο 22 ΚΠολΔ)
- ❑ Ειδική δωσιδικία διαμονής ή ειδικής κατοικίας (άρθρο 23 ΚΠολΔ)
- ❑ Ειδική δωσιδικία παρεπόμενων ή συναφών διαφορών (άρθρο 31 ΚΠολΔ)
- ❑ Ειδική δωσιδικία δικαιοπραξίας (άρθρο 33 ΚΠολΔ: *lex loci actus*)
- ❑ Ειδική δωσιδικία αδικοπραξίας (άρθρο 35 ΚΠολΔ [ν. 3994/2011]: αξιόποινη πράξη στο προϊσχ. δίκαιο, ήδη άδικη πράξη – προϊσχ. δίκαιο άρθρο 40Α ΚΠολΔ)
- ❑ Ειδική δωσιδικία ομοδικίας (άρθρο 37 Ι ΚΠολΔ)
- ❑ Ειδική δωσιδικία περιουσίας (άρθρο 40 ΚΠολΔ)

Επιλογή από τον ενάγοντα (άρθρο 41 ΚΠολΔ)

Θεμελίωση διεθνούς δικαιοδοσίας κατά το ενωσιακό δίκαιο

Διαχρονικό δίκαιο:

- ❑ Σύμβαση Βρυξελλών 1968 (ν. 1814/1988): 1.4.1989 – 28.2.2002
- ❑ Καν. 44/2001 (Βρυξέλλες I): 1.3.2002 - 9.1.2015
- ❑ Καν. 1215/2012 (αναδιατ. Βρυξέλλες I): 10.1.2015

Διεθνής δικαιοδοσία σε υποθέσεις ασφαλίσεων

- ❑ Ειδική ρύθμιση Καν. 44/2001 (Τμήμα 3, άρθρα 8-14)
- ❑ Αυτοτελές σύστημα καταμερισμού διεθνούς δικαιοδοσίας (ΔΕΕ, Peloux/ΑΧΑ [12.5.2005, C-112/03])
- ❑ Προϋπόθεση: κατοικία εναγόμενου ασφαλιστή σε κράτος-μέλος (αρκεί υ/κ, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση)

Δικαιοδοτικές βάσεις επί εναγόμενου ασφαλιστή

Συντρέχουσες

- Κατοικία ασφαλιστή (υ/κ, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση) – άρθρο 9 Ια,ΙΙ
- Κατοικία ενάγοντος (forum actoris) αντισυμβαλλόμενου, ασφαλισμένου ή δικαιούχου – άρθρο 9 Ιβ
- Forum εναγωγής κύριου ασφαλιστή (για συνασφαλιστή) – άρθρο 9 Ιγ
- Forum loci delicti (για ασφάλιση αστικής ευθύνης) – άρθρο 10
- Forum κύριας αγωγής ζημιωθέντος κατά ασφαλισμένου επί προσεπικλήσεως (για ασφάλιση αστικής ευθύνης) – άρθρο 11 Ι

Δικαιοδοτικές βάσεις επί ενάγοντος ασφαλιστή

- ❑ Κατοικία εναγομένου – άρθρο 12 I
- ❑ Forum κύριας αγωγής επί ανταγωγής – άρθρο 12 II

Ευθεία εναγωγή ασφαλιστή

- ❑ Οι συντρέχουσες δικαιοδοτικές βάσεις για εναγόμενο ασφαλιστή εφαρμόζονται και επί ευθείας εναγωγής του από ζημιωθέντα
- ❑ Ευθεία εναγωγή πρέπει να επιτρέπεται δυνάμει του δικαίου που τη διέπει
- ❑ Δίκαιο που διέπει την ευθεία εναγωγή (άρθρο 18 Καν. 864/2007 [Ρώμη II]):
  - δίκαιο που εφαρμόζεται στην εξωσυμβατική ενοχή (άρθρο 4 Καν. 864/2007 [Ρώμη II])
  - δίκαιο που διέπει τη σύμβαση ασφάλισης (άρθρο 7 Καν. 593/2008 [Ρώμη I])

Forum actoris για ζημιωθέντα;

- ❑ Άρνηση από προγενέστερη νομολογία – ΕφΑθ 7270/2007, 5419/2007, 392/2008
- ❑ Αποδοχή από ύστερη νομολογία – ΑΠ 2163/2009, 599/2010, 640/2010
- ❑ Όχι ως δικαιούχου (άρθρο 9 Ιβ) – εσφαλμ. ΑΠ 2163/2009, 599/2010, 640/2010
- ❑ Δυνάμει άρθρου 11 ΙΙ (διεύρυνση καταλόγου εναγόντων) – ΔΕΕ FBTO/Odenbreit (13.12.2007, C-463/06)
  - αν επιτρέπει την ευθεία εναγωγή το δίκαιο που τη διέπει
  - αν ο ασφαλιστής εδρεύει σε κράτος-μέλος της ΕΕ

Ταυτότητα ζημιωθέντος

- ❑ Διεύρυνση έναντι όρων πραγματώσεώς της
- ❑ Στάθμιση συμφερόντων: προστασία αδύναμου διαδικού με ευνοϊκότερους για τα συμφέροντά του κανόνες δικαιοδοσίας (σκέψη 13)
- ❑ Ασθενέστερος οικονομικά και λιγότερο έμπειρος από νομικής απόψεως (ΔΕΕ, Vorarlberger Gebietskrankenkasse [17.9.2009, C-347/08])
- ❑ Όχι φορέας κοινωνικής ασφάλισης (ΔΕΕ, Vorarlberger)

Συμφωνία παρεκτάσεως

- ❑ Μεταγενέστερη από γένεση διαφοράς
- ❑ Προσθέτει επιλογές στον αντισυμβαλλόμενο ασφαλισμένο ή δικαιούχο
- ❑ Επιλογή κράτους-μέλους κοινής κατοικίας ή συνήθους διαμονής
- ❑ Αντισυμβαλλόμενος χωρίς κατοικία σε κράτος-μέλος, εκτός αν υποχρεωτική ασφάλιση
- ❑ Μεγάλοι κίνδυνοι

Ετεροδικία

- Υποχρέωση Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου
  - Σύμβαση Βιέννης περί των διπλωματικών σχέσεων 1961 (ν.δ. 503/1970)
  - Σύμβαση Βιέννης περί των προξενικών σχέσεων 1963 (ν. 90/1975)
  - Άρθρο 3 II ΚΠολΔ
- Ο Καν. 44/2001 δεν θίγει τους δημοσίου δικαίου κανόνες δικαιοδοσίας (ετεροδικία) των κρατών-μελών (ΑΠ 1857/2007)

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

